

Raadsvoorstel

Vergadering	: 25 oktober 2016	
Nummer	: Raad	
Datum voorstel	: 13 september 2016	
Portefeuillehouder	: A. D. Zandvliet (078) 770 6002	AD. Zandvliet@alblasserdam.nl
Primaathouder	: Ben Kraal (078) 770 6098	b.kraal@alblasserdam.nl
Onderwerp	: Evaluaties jeugdhulp	
Soort voorstel	: Regionale samenwerking	

Samenvatting:

Eind 2016 zal er een besluit genomen worden door de 17 gemeenten Zuid-Holland Zuid over de continuering van de taken die in het kader van de Jeugdwet aan de Gemeenschappelijke Regeling Dienst Gezondheid en Jeugd zijn gedelegeerd en gemandateerd. De gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven op dit voorgenomen besluit op basis van de uitkomsten van de evaluaties jeugd.

Voorstel:

1. Kennis nemen van de evaluatie Serviceorganisatie Jeugd en formule jeugdteams Zuid-Holland Zuid (Seinstra van der Laar), de beantwoording aanvullende vragen stichting jeugdteams Zuid-Holland Zuid (Dock 4);
 2. Instemmen met de zienswijze Evaluaties Jeugdhulp op voorgenomen besluit tot continuering van de taken die in het kader van de Jeugdwet aan de Gemeenschappelijke Regeling Dienst Gezondheid en Jeugd zijn gedelegeerd en gemandateerd.
-

1. Wat is de aanleiding?

Met de inwerkingtreding van de Jeugdwet per januari 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk geworden voor de uitvoering van taken op het gebied van jeugdhulp. In de regio ZHZ hebben 17 gemeenten in gezamenlijkheid besloten deze taken onder te brengen bij de Serviceorganisatie, onderdeel van de Gemeenschappelijke Regeling Dienst Gezondheid & Jeugd. De Gemeenschappelijke Regeling Dienst Gezondheid en Jeugd is een zogenaamde "collegeregeling", wat wil zeggen dat deze door de colleges van de deelnemende gemeenten is afgesloten (Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 1 lid 2).

In de Sturingsnotitie Jeugdhulp Zuid-Holland Zuid en het inrichtingsplan van de Serviceorganisatie is aangegeven dat uiterlijk medio 2017 het functioneren en de positionering van de Serviceorganisatie wordt geëvalueerd om vervolgens voor het einde van 2017 een besluit te kunnen nemen om de Serviceorganisatie te continueren of op te heffen. Indien besloten wordt tot continuering zal de tijdelijkheid van de Serviceorganisatie verdwijnen en wordt het een organisatie met een permanent karakter. Bij de uitwerking van deze nota's werd duidelijk dat een besluit in 2017 te weinig tijd geeft om de Serviceorganisatie op een beheerste wijze (gedeeltelijk) te kunnen opheffen, indien daar aanleiding voor zou bestaan. Dit betekent dat een evaluatie naar de werking van het 'stelsel' en de uiteindelijke keuze voor wel of niet doorgaan in de huidige wijze van samenwerken eind 2016 genomen moet worden. Aangezien de contractering van de Stichting Jeugdteams (en daarmee de uitvoering van de formule jeugdteams) een wezenlijk aspect is van de taken van de Serviceorganisatie, is ook een evaluatie uitgevoerd naar de uitvoering van de formule jeugdteams.

Tijdens het Algemeen Bestuur van de DG&J van 7 juli 2016 is de colleges van de regio Zuid-Holland Zuid gevraagd een besluit te nemen over continuering van de taken en geadviseerd de gemeenteraad te vragen om een zienswijze hierop te geven.

2. Wat willen we bereiken?

College laten besluit over continuering en de gemeenteraad in de gelegenheid stellen een zienswijze te geven op dit voorgenomen besluit op basis van de uitkomsten van de evaluaties.

3. Wat gaan we daarvoor doen?

De volgende zienswijze is voor u opgesteld:

Argumenten

1.1 *Beeld uit de evaluaties is herkenbaar, maar ook is aandacht vereist voor specifieke onderwerpen*

Het algemene beeld dat geschetst wordt in de evaluaties van de SOJ en formule Jeugdteams kunnen wij onderschrijven, daarbij aandacht vereist voor een aantal specifieke onderwerpen die voor Alblasserdam van belang worden geacht:

Algemeen

- Van belang is kritisch te blijven kijken naar het 'systeem' en de werking ervan, zodat de transformatie doelen behaald worden. Ook in de toekomst bij continuering van de Serviceorganisatie en Stichting Jeugdteams nieuwe evaluatiemomenten organiseren om zo te komen tot verbeterpunten. Wij adviseren om een gebruikelijke beleidsperiode van vier jaar aan te houden (2018 t/m 2021), waarbij uiterlijk eind 2020 opnieuw een uitgebreide evaluatie plaatsvindt en besluitvorming over veranderingen of verbeteringen. Jaarlijks wordt in het uitvoeringsplan concreet gewerkt aan het verbeteren en doorontwikkelen van het stelsel, waarover in het jaarverslag verantwoording wordt afgelegd.
- In het Beleidsrijk Transitiearrangement (2015-2018) is afgesproken in 2017 de financiële solidariteit te evalueren. De gemeente Alblasserdam heeft in 2014 ingestemd met het uitgangspunt van solidariteit. Wij snappen dat de eerste jaren dit de meest logische keuze is. Mèt de inhoudelijke evaluaties moet er een moment komen dat ook dit beginsel tegen het licht wordt gehouden. Graag ontvangen wij de gegevens die aantonen hoe de daadwerkelijke uitgaven voor iedere gemeenten zich verhouden tot de door de SO ontvangen bijdragen. Wij willen aan de hand van die gegevens samen met de andere gemeenten een goede analyse maken. De gemeenten moeten wat ons betreft daarop het gesprek aan over de toekomst van de financiële samenwerking rondom de jeugdhulp, waarbij wij meerdere modellen tegen het licht zouden willen houden.
- Serviceorganisatie en Stichting Jeugdteams hebben ieder hun eigen rol bij het afgeven van de beschikkingen voor de regionale zorgmarkt. We willen graag aandacht blijven vragen voor het beperken van de administratieve lasten rondom het afgeven van beschikkingen. Dit in lijn met afgesproken uitgangspunten in de Visie Jeugdhulp (6 december 2012).

Formule Jeugdteams

- Stichting Jeugdteams is een hele nieuwe organisatie in opstartfase. Voor een transformatie is ongeveer een termijn van zeven jaar nodig. Nu is al na één jaar een evaluatie uitgevoerd en wij erkennen daarom dat het dan ook niet reëel zou zijn om te verwachten dat alles al op orde zou zijn. We moeten ons realiseren dat we bij de start niet direct op zoek gegaan zijn naar het beste personeel maar gebruik hebben gemaakt van personeel dat boventallig dreigde te raken. In dit krachtenveld is het een enorme opgave om vanuit een regionale formule aan te haken op 17 verschillend georganiseerde gemeenten met alle hun eigen wensen. En andersom moesten 17 gemeenten wennen aan een Stichting met verregaande bevoegdheden, die wij zelf aan die Stichting gegeven hadden.

Nadrukkelijk zien we het belang om ruimte geven aan de stichting om te groeien. We zien de Stichting Jeugdteams steeds belangrijker worden in het dorpsnetwerk van Alblasserdam. Dit is conform het BRTA, maar dit betekent ook dat er wellicht een verschuiving van middelen moet gaan plaatsvinden van de regionale zorgmarkt naar de stichting. Van specialistische

zorg naar eenvoudige zorg thuis. Dan hebben we het ook over de verschuiving van beschikkingenfabriek naar professionals die dingen zelf oppakken. We hebben echt een weg te gaan en om de transformatie goed te laten plaatsvinden is het van belang om Stichting Jeugdteams te verstevigen.

- Wij zien ook het dilemma dat de Stichting te maken heeft met zowel de regionale- (Serviceorganisatie) als lokale opdrachten, waardoor het voor de Stichting soms lastig is om een balans te vinden. Wij zouden graag de goede samenwerking, verdeling van verantwoordelijkheden en opdrachtgeverschap in de zogenaamde maandelijkse driehoeksoverleggen met Serviceorganisatie, Stichting Jeugdteams en gemeente Alblasterdam continueren.
- Belangrijk punt voor ons is de verbinding met het lokale voorveld; de samenwerking met het onderwijs, jeugd- en jongerenwerk, kinderopvang, huisartsen en andere partners. Dit zouden we graag steviger zien en we willen graag meer gelijkwaardigheid in samenwerking tussen deze partijen.
- In lijn met het BRTA waarin wordt gesteld: *In het stelsel van jeugdhulp veronderstellen wij een verband tussen enerzijds de preventieve werking van basisvoorzieningen en het jeugdteam en anderzijds het beroep op de regionale zorgmarkt. Sterkere basisvoorzieningen en jeugdteam kunnen leiden tot een beperking van het beroep op de regionale zorgmarkt. Dit verband is sterk tussen het jeugdteam en de regionale zorgmarkt* willen wij deze beweging naar voren ook financieel maken. De lokale impuls willen wij, ten opzichte van de zorgmarkt, nadrukkelijk versterken.
- Tenslotte vragen wij aandacht voor de twee taken die jeugdprofessionals hebben; aan de ene kant het verlenen van ambulante hulpverlening en aan de andere kant het afgeven van beschikkingen. We willen in het implementatieplan inzage in de consequenties en dilemma's dit met zich meebrengt voor jeugdprofessionals.

1.2 De 17 gemeenteraden wordt gevraagd om een zienswijze te geven op voorgenomen besluit van de colleges

In het proces rondom het opstellen van de evaluaties zijn de gemeenteraden ook meegenomen. Op 19 mei 2016 was er een subregionale bijeenkomst in de Drechtsteden. Doel van de bijeenkomst was om aandachtspunten mee te geven voor de evaluaties.

Volgens de toen geldende procesplanning zou de uiteindelijke evaluatie in het najaar van 2016 naar de gemeenteraden toe komen. De raden van de Drechtsteden hebben hierover per brief de wens geuit om zo snel mogelijk inzage te krijgen in de uiteindelijke evaluatierapporten en niet pas in het najaar. Dit is ook gebeurd. Geadviseerd werd de gemeenteraad de hierboven genoemde zienswijze toe te zenden met de vraag hierop wensen en bedenkingen mee te geven.

2.1 Continuering van het huidige stelsel biedt gemeenten de beste waarborgen tot het krijgen en behouden van grip op de uitvoering van jeugdhulp

Het positieve beeld dat wordt geschetst in de evaluaties is herkenbaar. We kunnen tevreden zijn over de inrichting en werking van zowel de Serviceorganisatie als de formule Jeugdteams. De SOJ is stevig georganiseerd, van hoge kwaliteit, werkt efficiënt en effectief. Stichting Jeugdteams wordt op hoofdlijnen ook positief ervaren. Complimenten voor de resultaten van beide organisaties. Omwille van het behouden van de continuïteit en de kwaliteit adviseren wij tot continueren van het stelsel in de huidige vorm. Dit biedt voldoende waarborgen om de transformatie de komende jaren te laten slagen.

Door de continuering van het huidige stelsel kunnen de tijdelijke contracten binnen de Serviceorganisatie worden omgezet in vaste aanstellingen, waardoor huidige kwaliteit van het personeel kan worden behouden. Ook kan verder voortgebouwd worden op de investeringen die gedaan zijn in de twee nieuwe organisaties en hoeven de taken niet overgedragen te worden naar een andere regie/uitvoeringsorganisatie. Wel lijkt dit het uitgelezen moment om de kosten van de bedrijfsvoering en de organisatie van de Serviceorganisatie eens tegen het licht te houden.

2.2 Het betreft een bevoegdheid van het college.

De Gemeenschappelijke Regeling Dienst Gezondheid en Jeugd ZHZ is een zogenaamde "collegeregeling", wat wil zeggen dat deze door de colleges van de deelnemende gemeenten is afgesloten (Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 1 lid 2). Met de inwerkingtreding van de

Jeugdwet per januari 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk geworden voor de uitvoering van taken op het gebied van jeugdhulp. In de regio ZHZ hebben 17 gemeenten in gezamenlijkheid besloten deze taken onder te brengen bij de Serviceorganisatie, onderdeel van de Gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid & Jeugd.

Kanttekeningen

De mogelijkheid bestaat dat de gemeente Zederik en Leerdam, als gevolg van gemeentelijke herindeling, per 2018 uit de gemeenschappelijke regeling DG&J stappen. Dit kan, evenals er meer gemeenten afhaken, een (financiële) impact hebben op de overige deelnemers. Bij het aangaan van de samenwerking zijn geen afspraken gemaakt over frictiekosten en/of een afkoopsom voor uittrekders en eventuele afbouw van overheadkosten bij de Serviceorganisatie. Hierdoor kan (nog) niets worden meegedeeld over eventuele financiële gevolgen en geldt dit als een risico.

4. Wat mag het kosten?

Continuering van de samenwerking past binnen de huidige (meerjaren) begroting.

5. Uitvoering

Uitvoering

Het AB adviseert de gemeente voor 31 december 2016 een besluit te nemen. Het is echter de planning om voor het eind van het jaar de besluitvorming rondom dit onderwerp af te ronden. Om die reden is het verzoek voor 7 november 2016 dit besluit bekend te maken. De uitkomsten van het proces worden dan in het AB van 15 december 2016 besproken.

6. Communicatie en inspraak

Niet van toepassing

7. Bij dit voorstel horen de volgende bijlagen:

- Aanbiedingsbrief evaluatie SO jeugd en Formule jeugdteams
- De brief (zienswijze) aan het DB over het genomen besluit tot continuering en zienswijze.
- Evaluatie Serviceorganisatie Jeugd en formule jeugdteams Zuid-Holland Zuid (Seinstra van der Laar)
- Beantwoording aanvullende vragen Stichting jeugdteams Zuid-Holland Zuid (Dock 4)

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders,

secretaris

burgemeester